

Informacions del Centre

Activitats del Centre d'Estudis Selvatans (2006-2007)

Any 2006

Novembre

Divendres, 23 – Reunió de junta

S'acorda fer una assemblea general de socis el proper mes de gener en el transcurs de la qual es presenti el nou volum dels *Quaderns de la Selva*. Es planteja la possibilitat d'acordar en la citada assemblea una reducció de quota per a jubilats i estudiants. També la possibilitat d'engegar una nova categoria de socis que s'anomenin *socis institucionals*, adreçada principalment als ajuntaments de la comarca.

Es concreta la propera Matinal del Centre a Sils, per al proper 2 de desembre i es preveu visitar la Col·lecció d'Automòbils Salvador Claret i l'Estany de Sils. Es proposen altres Matinals al Soler de Mansolí (Sant Hilari Sacalm) i al castell de Sant Iscle (Vidreres).

Desembre

Dissabte, 2 – Matinal a Sils. 18 assistents

Matinal iniciada amb la visita a l'exposició de la col·lecció de cotxes antics i altres vehicles de Salvador Claret, situada en unes naus, just darrere l'Hostal del Rolls. Es tracta d'una singular col·lecció amb gran quantitat de peces, algunes

Matinal a Sils, visitant la Col·lecció d'Automòbils Salvador Claret

de molt valuoses. El propietari ens va acompanyar tot explicant-nos anècdotes sucoses entorn d'alguns dels exemplars de la col·lecció.

A mig matí ens vam traslladar a l'Estany de Sils. Es va iniciar la visita des de l'Estació de Sils i es va fer una volta perimetral en l'itinerari de l'estany permanent, recuperat fa molt poc. Narcís Figueras va explicar les vicissituds de l'estany des d'un punt de vista històric, però incloent-hi també la llegenda de Pere Porter i la seva davallada a l'infern.

Dijous, 21 – Reunió de junta

En aquesta junta, propera ja a les vacances de Nadal, s'acorda fer una assemblea general de socis el 26 de gener, a la seu de l'Arxiu Comarcal. S'acorden també les dues pròximes matinals per als dies 2 i 25 de febrer, respectivament una al Soler de Mansolí a Sant Hilari Sacalm i l'altra al castell de Sant Iscle de Vidreres, aquesta última conjuntament amb l'entitat Vitraris, de Vidreres.

Així mateix, es decideix fer la presentació dels *Quadern de la Selva*, núm. 18, en el transcurs de la propera assemblea. També es proposa fer-ne una presentació a Fogars de la Selva.

El Centre ha d'escollir un tècnic per participar en el jurat de la Beca La Selva, que convoca el Consell Comarcal. És escollit Joan Llinàs, vicepresident del Centre, arqueòleg i especialista en patrimoni. També participarà en el jurat Narcís Figueras, com a representat de l'entitat organitzadora.

Dijous, 21 – Presentació a Caldes de Malavella del llibre *Notícia d'un republicà: Biografia i textos de Joaquim Aleixandri*, del periodista Carles Ribera

Es tracta de la segona publicació editada pel CES l'any 2006. En aquest cas l'edició es feia conjuntament amb l'Ajuntament de Caldes de Malavella i amb la col·laboració de l'Institut Ramon Muntaner. Van intervenir en l'acte els historiadors Carme Vinyoles i Pau Lanao, el president del CES Narcís Figueras, i l'alcalde de Caldes Marcel Vila.

Any 2007

Gener

Divendres, 26 – Assemblea General de l'entitat

El Centre d'Estudis Selvatans (CES) va convocar per a aquest dia l'Assemblea General d'associats a fi i efecte de complir amb el precepte legal que hi obliga i al mateix temps fer més participativa l'entitat. Es tractava, d'una banda, de retre comptes als associats i, de l'altra, recollir noves propostes i inquietuds que poguessin sorgir dels mateixos socis. Es va celebrar a la seu de l'Arxiu Històric Comarcal i van participar-hi 13 socis, quòrum no gaire representatiu però en consonància amb el que succeeix en les convocatòries de bon nombre d'entitats.

El vicepresident, Joan Llinàs, va fer un repàs de les activitats realitzades durant el darrer any. Senyala com a grans apartats les presentacions de *Quaderns de la Selva*, núm. 17 i del llibre *Deu llegües de pols i roderes. El camí ral de Girona a la Tordera*, la realització de les matinals, l'edició d'una circular informativa i la periodització estable de les reunions de junta. Com a activitats puntuals remarcà, entre altres, l'organització de la XI Trobada de Centres d'Estudi de les Comarques Gironines a Santa Coloma, l'assistència a la II Jornada Recercat a Amposta i la participació de les 2es Jornades de Patrimoni Cultural i Natural celebrades a Santa Coloma. Destaca, al final, la convocatòria de la Beca La Selva.

Seguidament, Joaquim Carreras va presentar l'estat de comptes on es destacà que a 1 de gener de 2007 hi havia un saldo positiu, però amb el pagament pendent de les publicacions de l'any anterior.

El president, Narcís Figueras, fa una proposta d'activitats per al 2007. Tot seguit, en l'apartat de precís i preguntes, hi ha unes quantes intervencions per part dels assistents, entre les quals destaquem la necessitat de fer més promoció de l'entitat, la conveniència de promoure la figura del soci institucional entre els ajuntaments de la comarca, la redistribució de números antics de publicacions del Centre a instituts de secundària, com també la de regalar-ne una col·lecció als nous socis. També se suggereix ampliar el mailing de la Circular cap a la premsa local i comarcal, com ara *Pànxing* o el diari *El Punt*.

L'assemblea es tanca sense canvis en la junta.

Va tancar l'acte la presentació a Santa Coloma de Farners de *Notícia d'un republicà* a càrrec del seu autor Carles Ribera.

Febrer

Dijous, 1 – Veredicte de la Beca la Selva

A la sala d'actes del Consell Comarcal es va donar a conèixer el guanyador de la Beca de Recerca la Selva, dotada amb 5.000 €, que enguany va recaure

en la proposta d'estudi titulada «La Guerra del Francès: impacte de l'ocupació napoleònica al món rural», presentada pels historiadors Francesc X. Morales i Jordi Bohigas.

Dissabte, 3 – Matinal al Soler de Mansolí (Sant Hilari Sacalm) i presentació de *Quaderns de la Selva*, núm. 18. 26 assistents

Aquesta matinal, organitzada conjuntament amb el suport de la regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Sant Hilari Sacalm, tenia per objecte visitar el Soler de Mansolí, una magnífica casa pairal reformada per l'arquitecte gironí Rafael Masó. Coincidint amb l'Any Masó es va proposar aquesta visita per conèixer els treballs que el cèlebre arquitecte va realitzar en el mas a principis de segle. Ens va acompanyar el masover que viu a la casa del costat i vam poder visitar totes les estances i veure'n el mobiliari.

Seguidament ens vam traslladar al Balneari de la Font Picant on la regidoria de Cultura de Sant Hilari ens obsequiava amb un aperitiu en el transcurs del qual es va fer la presentació de *Quaderns de la Selva*, núm. 18.

Matinal a Sant Hilari Sacalm, davant el Soler de Mansolí

Dijous, 8 – Presentació a Girona de *Notícia d'un republicà*, de Carles Ribera

L'acte va tenir lloc a la Llibreria 22 de Girona i va comptar amb la participació Narcís Figueras. La presentació va anar a càrrec de Joan Boadas, director de l'Arxiu Municipal de Girona.

Divendres, 16 – Presentació del QS núm. 18 a Vidreres

La presentació va tenir lloc a la sala d'actes de l'ajuntament i es va organitzar conjuntament amb el grup Vitraris de la vila. Va comptar amb la presència del

vicepresident de l'entitat, Joan Llinàs que va exposar els resultats de la recerca que s'han fet al castell de Sant Iscle i a la capella romànica que conté i que ha exposat en l'article *La capella romànica del castell de Sant Iscle (Vidreres)* en el QS, 18.

Divendres, 23 – Reunió de junta

Es planteja en aquesta reunió, com a conseqüència del que s'havia parlat en l'Assemblea de cara a promocionar l'entitat, la necessitat d'establir línees de coordinació amb altres entitats d'estudi i culturals de la comarca. Es tracta de promoure una reunió conjunta entre entitats que hi vulguin participar i proposar d'organitzar activitats conjuntament, com també d'establir canals d'informació coordinats.

Com a propostes per a les matinals més immediates es van suggerir el castell de Fornils (Susqueda) i el jardí botànic de Blanes.

S'acorda demanar una subvenció ACOM, que atorga l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris, en aquest cas per realitzar un estudi de memòria històrica i arqueològica de la vall de Querós. Així mateix, es va decidir adreçar una petició a la Direcció General d'Acció Cívica per subvencionar les despeses generals de l'entitat.

Diumenge, 25 – Matinal a can Llobet i al castell de Sant Iscle (Vidreres). 65 assistents

Aquesta matinal, amb assistència excepcional, es va organitzar conjuntament amb el grup Vitraris de Vidreres. Precisament, la trobada conjunta es feia més viable un diumenge. Primerament vam estar a can Llobet, casa piral amb molts segles

Matinal de Vidreres, davant el mas Llobet, atenent les explicacions de Josep Formiga

d'història que ha estat investigada per un descendent dels seus antics propietaris, Santiago de Llobet, el qual no va poder assistir a la visita, i estudiada també per Josep Formiga. Aquest, davant les parets del mas, va fer una síntesi molt ben travada del que havien estat les vicissituds de la casa i del llinatge Llobet.

Seguidament ens vam traslladar al castell proper de Sant Iscle, excavat a instància de l'Ajuntament de Vidreres per l'empresa Janus, de la qual és partícip el vicepresident del CES, Joan Llinàs. Aquest va explicar amb profunditat i tot mena de detalls els resultats de les excavacions i de l'evolució històrica d'aquest impressionant castell.

Matinal de Vidreres, dins el castell de Sant Iscle, escoltant Joan Llinàs

Març

Dissabte, 24 – Presentació de *Quaderns de la Selva*, núm. 18, a Fogars de la Selva

La presentació va anar precedida d'una caminada i visita a l'església de Sant Cebrià de Fogars. A continuació vam visitar les excavacions arqueològiques que es fan a l'indret conegut com l'Església Vella, on s'estan trobant restes d'un antic poblament medieval. Seguidament es va tenir lloc la presentació de *Quaderns de la Selva*, núm. 18, a la sala d'actes de l'ajuntament. L'acte va ser presentat pel president del CES i va comptar amb la presència del professor Joan Peytaví, de la Universitat de Perpinyà, autor de l'article *Guerra dels Nou Anys i quotidianitat a Fogars de Tordera a la fi del segle XVII*, publicat a QS, 18.

Presentació del Quaderns de la Selva a Fogars amb Joan Peytaví i Narcís Figueras

Abril

Divendres, 13 – Reunió de junta

S'aprofundeix en la necessitat de la coordinació entre entitats culturals i d'estudis selvatanes i es proposa iniciar contactes per tenir una trobada el mes de juny.

Es comença a tractar el tema de les commemoracions que hi haurà l'any vinent. Els 200 anys de l'inici de la Guerra del Francès fa pensar en algun possible acte, però la coincidència amb els 25 anys d'existència del CES inclina a pensar en alguna activitat que singularitzi més l'entitat. D'altra banda, es preveu la publicació de la obra dels guanyadors de la Beca de Recerca La Selva, que precisament tracta el tema. Es produeix una primera pluja d'idees i es preveu d'anar-les concretant tan aviat com es pugui.

Es proposen les tres properes matinals, a Blanes, Castell de Fornils (Susqueda) i a Breda.

Dissabte, 21 – Presència al Recercat (Lleida)

El Centre d'Estudis participa, amb l'assistència del seu president, a la Jornada de Cultura i Recerca Local dels Territoris de Parla Catalana, celebrada anualment a la capital seu de la cultura catalana, que el 2007 ha recaigut a Lleida.

Maig

Dissabte, 5 – Assistència a la trobada de centres d'estudis locals gironins adscrits al Patronat Eiximenis (Rabós d'Empordà)

La trobada anual de centres d'estudis gironins va comptar amb la presència de membres de la junta del CES en l'edició d'aquest any, organitzada per l'Institut d'Estudis Empordanesos, de Figueres, i esdevinguda a Rabós d'Empordà.

Dissabte, 5 – Matinal al jardí botànic Mar i Murtra, les caves Mont-Ferrant i el castell de Sant Joan (Blanes). 26 assistents

Atapeïda matinal que ens va permetre conèixer els elements que més singularitzen la vila de Blanes en el conjunt de la comarca. Primer vam visitar el jardí botànic Mar i Murtra, fundat pel Dr. Karl Faust i dissenyat per l'arquitecte Josep Goday. Amb el guiatge d'un expert del centre es va poder gaudir abastament del magnífic jardí situat just per sobre dels penya-segats de la costa.

Després ens vam traslladar a la seu de les caves Mont-Ferrant, úniques a la comarca. Es va entrar a les profunditats de les instal·lacions i el director tècnic ens va oferir una detallada explicació del procés d'elaboració del cava blanenc.

Matinal a Blanes, passejant pel jardí botànic

Per acabar, ja des del castell de Sant Joan, verdadera talaia d'aquest racó de país, el regidor de Cultura ens exposava breus pinzellades de la història remota i recent de l'indret i de tot Blanes en general.

Divendres, 25 – Reunió de junta

Es comencen a perfilar els articles pel proper *Quaderns de la Selva*, núm. 19.

Es planteja també una proposta per col·laborar o coeditar una publicació sobre les excavacions de can Saragossa de Lloret de Mar. Properament s'haurà de concretar aquesta possibilitat de col·laboració. Una altra col·laboració plantejada al CES és la publicació d'un llibre infantil sobre Pere Porter juntament amb l'editorial Bàlec llibres i en la qual ha intervingut Narcís Figueras, president del Centre. Queda pendent de concretar-ne els detalls.

La propera trobada d'entitats d'estudis i culturals selvatanes ocupa bona part de la reunió i se'n marca la data per al mes de juny. Es fa un llistat de totes les entitats susceptibles de ser convocades. Es prepara també un ordre del dia.

Dissabte, 26 – Matinal al castell de Fornils (Susqueda). 24 assistents

Matinal en una zona despoblada i inhòspita de la comarca de la Selva on hi ha tanmateix promotores que compren masos aïllats i, per ara, inaccessibles. Situat al costat del camí públic entre Sant Martí Sacalm i Rupit, el castell de Fornils

Sota les parets que queden del castell de Fornils (Susqueda)

no ha rebut cap atenció per part de l'administració per fer-ne alguna restauració o consolidació (és en mans privades) i malauradament està en un procés de deteriorament considerable. Els visitants vam rebre oportunes explicacions de Joan Llinàs, que ens va fer suggerents comentaris del castell, la seva història i de la contrada per on passejàvem. Es va visitar també el Molí del Roure, bastant deteriorat, però encara dret.

Dijous, 31 – Presentació de *Quaderns de la Selva* a Hostalric

L'Ajuntament d'Hostalric va organitzar la presentació de *Quaderns de la Selva*, núm. 18, en un acte en què Lluís Buscató, autor de l'article *Exèrcit i control del territori. Hostalric i la telegrafia òptica a Catalunya*, va fer una conferència sobre el tema. Hi va participar també Elvis Mallorquí i Joan Llinàs, de la junta del CES.

Juny

Dissabte, 16 – Trobada d'entitats d'estudi i culturals de la comarca de la Selva

La convocatòria fou el màxim d'àmplia possible però finalment hi van confluïr representats de les següents entitats: Taller d'Història de Maçanet de la Selva, Grup Vitraris de Vidreres, revista Tosquija de Vilobí, Centre d'Estudis Tossencs, Club Marina "Casinet" de Lloret de Mar i Centre d'Estudis Selvatans. El Centre Excursionista Farners va excusar la seva presència.

Cada entitat va fer un resum de la història l'entitat, les principals activitats que organitzen i el nombre de socis que tenen i mobilitzen. Seguidament, i conforme a l'ordre del dia, el Centre d'Estudis va exposar i demanar parer sobre els possibles canals de coordinació i comunicació entre entitats, així com també la possibilitat d'efectuar activitats conjuntes. Sobre la possibilitat d'establir canals comuns de comunicació, va ser unànime la necessitat d'explorar la comunicació via correus electrònics, amb prou fluïdesa i anticipació en el temps perquè totes les entitats puguin informar de les activitats dels altres.

Es va posar molt d'èmfasi en la possibilitat d'engegar una activitat comuna, organitzada cada any en un lloc diferent i per una entitat diferent, però amb la idea d'una participació conjunta. El CES va comentar la possibilitat de fer coincidir aquesta trobada amb la recepció del treball que hagi estat guanyador en la Beca de Recerca la Selva. La trobada conjunta, però, es comentava que també estigués vinculada a alguna activitat ja consolidada, per exemple, el Ranxo de Vidreres, la Fira de Maçanet, etc., variant cada any de data. Es va quedar per tornar-ne a parlar en una propera reunió a la tardor amb les idees i les propostes més treballades.

Juliol

Dimarts, 3 – Reunió de junta

Es fa una crida per participar en la miscel·lània que es prepara en homenatge a Mn Josep M. Marquès, estudiós i arxiver diocesà.

Es proposa posar data per fer el control dels guanyadors de la Beca de Recerca La Selva, que ha de tenir lloc l'agost vinent o pel setembre, com a molt tard.

Es proposen noves sortides matinals per a la tardor, començant per Querós si les aigües del pantà de Susqueda han baixat molt de nivell; a Sant Grau de Cadiretes, a la vall del Tinar de Calonge (Baix Empordà) i pel camí ral de Girona a Vic.

Es fa un breu resum a tots els assistents de la recent trobada d'entitats.

Dissabte, 14 – Matinal a Breda. 18 assistents

Guiats excel·lentment per l'historiador i convilatà de Breda Jordi Goñi, es va fer una visita pels espais emblemàtics del poble, tant el més coneguts com els més inhòspits. La visita va començar al turó de Santa Anna, situat a l'entrada sud del nucli urbà i des del qual hom es fa una idea geogràfica molt clara d'aquesta part de la comarca de la Selva, a mig camí de Barcelona i sota l'ombra constant del Montseny.

Vam visitar l'entorn del que havia estat el monestir benedictí de Breda, així com l'església parroquial actual, que havia estat la del monestir. Envoltats sempre pel decorat real de la sèrie de televisió «Ventdelplà», vam passar a veure a conti-

Dins el Museu Aragay (Breda), atenent les explicacions de Jordi Goñi

nuació el Museu Aragay, situat a l'antiga església parroquial i mostra molt digna del brillant artista noucentista bredenc.

La següent visita fou al centre Els Forns, espai d'interpretació situat en el que havia estat un antic forn de terrissa. Endreçat, polit i ben dissenyat, es contraposava amb la següent visita que ens ofería en Jordi, l'últim forn artesanal de Breda que ha existit i que fa ben pocs anys encara va fer una cuita de rememoració. Encara es conserven restes de la cuita pels voltans i fins i tot part de les eines utilitzades.

Finalment, Goñi ens va acompanyar a una botiga de terrissa situada també en el que havia estat un antic forn de terrissa, mostra un cop més de la força que tenia, fins no fa gaire temps, aquesta activitat a la població selvatana.

Setembre

Divendres 14 i dissabte 15 – Jornades «Cultura i recerca local al segle XX: dels erudits als centres d'estudis» (Calonge)

Participació activa del president de l'entitat, Narcís Figueras, en l'organització de les jornades i en la presentació de la ponència dins l'apartat *Recerca local i context històric: el paper de l'erudició local en la cultura catalana al segle XX*, juntament amb Josep Santesmases.

Dimarts, 18 – Reunió de junta

Es pren la decisió de demanar per carta una reunió amb el nou equip de govern del Consell Comarcal a fi i efecte de consolidar la convocatòria de la Beca de Recerca La Selva i de proposar la signatura d'un conveni de col·laboració permanent entre l'entitat i el Consell.

Es fa recompte i es tanca la recepció de treballs per a l'edició del proper *Quaderns*, prevista per al proper mes de novembre.

Es comunica que per un error burocràtic el CES no s'ha pogut acollir a la subvenció ACOM destinada a un estudi sobre la vall de Querós.

Es concreten les properes matinals, a Sant Grau d'Ardenya i a la Vall del Tinar de Calonge.

Dissabte, 22 – Matinal a Querós. 20 assistents

Mercès a la baixada espectacular del nivell d'aigua del pantà de Susqueda, per sota del 25%, es va poder fer aquesta matinal que es va iniciar a la mateixa presa del pantà. Es va poder travessar pel pont de Querós a peu pla i arribar al nucli del poble sense cap dificultat. La visita va ser comentada per Joan Llinàs, el qual està efectuant una recerca arqueològica per la zona, i per Joan C. Codolà, que ha estat l'impulsor de diversos camps de treball a l'antiga església.

Matinal a Querós, amb el pont que queda submergit pel pantà de Susqueda al fons

Octubre

Dijous, 11 – Reunió de junta

Es fa un repàs de l'edició d'enguany de *Quaderns* amb la incorporació d'algun article que ha arribat recentment. També es parla de la segona trobada d'entitats que hauria de tenir lloc properament però no s'arriba de moment a concretar cap data.

Dissabte, 13 – Matinal a Sant Grau i Cadiretes (Tossa de Mar). 7 assistents

Pocs assistents en aquesta interessant matinal guiada per David Moré, arxiver de Tossa de Mar, que va començar pel puig de Montagut, en ple massís de Cadiretes i excel·lent talaia de la Vall d'Aro, les Gavarres, la plana de la Selva i la costa de Tossa. A continuació ens vam desplaçar cap a can Cabanyes de Montagut, una casa fortificada i seu en aquells moments d'una festa «rave»!! A prop hi vam veure la Pedra del Sacrificis i el paradolmen de can Cabanyes.

La següent etapa era pujar fins al cim de Cadiretes, mirador diàfan de la contrada que des d'aquí s'allarga cap a la vall del Tordera i les muntanyes de Montnegre. A continuació vam passar per Pedra Sobre Altra, una curiosa i espectacular formació granítica i també possible paradolmen. Finalitzava la sortida a Sant Grau, en ple aplec anual i amb refilada audició de sardanes i sense possibilitat de visitar l'interior del santuari per amenaça de ruïna.

Les fotografies que il·lustren aquest apartat són originals de Joaquim Carreras, al qual agraïm la col·laboració a organitzar i fer més participatives aquestes sortides.